

S.Ü. TIP FAKÜLTESİ HASTANESİ İŞ SAĞLIĞI ve GÜVENLİĞİ EĞİTİMİ

3-) Teknik Konular

f) İş kazalarının sebepleri ve korunma prensipleri ile tekniklerinin uygulanması

Amaç

Katılımcılar, iş kazalarının sebepleri ve iş kazalarından korunma prensipleri hakkında bilgi sahibi olacaklardır.

Öğrenim Hedefleri

Bu oturumun sonunda katılımcılar;

- ✓ İş kazasını tanımlar,
- ✓ İş kazası nedenlerini sayar,
- ✓ Güvensiz davranışları ve durumları sayar,
- ✓ Ramak kala olayını açıklar,
- ✓ İş kazalarından korunma uygulamalarını sıralar,
- ✓ İş kazası bildirimini açıklar.

İş Kazası -1

- ✓ Belirli bir zarara ya da yaralanmaya neden olan beklenmeyen ve öngörülmemiş bir olaydır. **ILO** (Uluslararası Çalışma Örgütü)
- ✓ Önceden planlanmamış, çoğu kez kişisel yaralanmalara, makinelerin araç ve gereçlerin zarara uğramasına, üretimin bir süre durmasına yol açan olaydır. **WHO** (Dünya Sağlık Örgütü)

İş Kazası -2

✓ İşyerinde veya işin yürütümü nedeniyle meydana gelen, ölüme sebebiyet veren veya vücut bütünlüğünü ruhen ya da bedenen engelli hâle getiren olaydır. 6331 Sayılı İSG Kanunu.

İş Kazası -3

- ✓ Sigortalının işyerinde bulunduğu sırada,
- ✓ İşveren tarafından yürütülmekte olan iş dolayısıyla işyeri dışında
- ✓ İşveren tarafından görev ile başka bir yere gönderilmesi yüzünden asıl işini yapmaksızın geçen zamanlarda,
- ✓ Emziren kadın sigortalının çocuğuna süt vermek için ayrılan zamanlarda,
- ✓ Sigortalının işverence sağlanan bir taşıtla işin yapıldığı yere toplu olarak götürülüp getirilmeleri sırasında meydana gelen olaylardır. **5510 sayılı SGK Kanunu.**

İş Kazası -4

	Güvensiz davranış	<ul style="list-style-type: none">• Olumsuz kişisel neden
	Güvensiz koşul	<ul style="list-style-type: none">• Olumsuz çevre
	Kaçınılmaz sebep	<ul style="list-style-type: none">• Tahmin edilemeyen• Kaçınılmaz

İş Kazalarının Nedenleri

İş Kazalarının;

% 88'i

% 10'u

% 2'si

***Güvensiz Davranışlardan,
Güvensiz Durumlardan,
Kaçınılmaz Sebeplerden,***

Kaynaklanmaktadır

Kazaların %98'i engellenebilir!

SGK 2015 Yılı İstatistikleri

1.740.187 işyerinde toplam **19.850.860** çalışan istihdam edilmektedir.

Söz konusu çalışanlarda;

- ✓ **241.547** iş kazası,
- ✓ **510** meslek hastalığı,
- ✓ **65.361** kişinin sürekli iş göremez hale geldiği
- ✓ **1.252** ölüm vakası saptanmıştır.

Güvensiz Davranışlar -1

- ✓ Görev hissi ve sorumluluk,
- ✓ Karakter ve iş disiplini,
- ✓ Kuralları önemsememe,
- ✓ Zeka ve anlayış,
- ✓ Duygusal olma,
- ✓ Aşırı güven,
- ✓ Korkusuzluk,
- ✓ Uyarılara uymama,

Güvensiz Davranışlar -2

- ✓ Tecrübesizlik,
- ✓ İşini sevmeme,
- ✓ İşin monoton ve sıkıcı olması,
- ✓ Beslenme yetersizliği,
- ✓ Tehlikeyi önemsememe,
- ✓ Kişisel uyumsuzluk,
- ✓ Kişisel koruyucu kullanmama,
- ✓ Yanlış alet kullanımı.

Güvensiz Durumlar

- ✓ İşyerinde kullanılacak makine vb. yanlış planlanması,
- ✓ Yetersiz aydınlatma, havalandırma, ısıtma,
- ✓ Koruyucusuz makine veya ortam,
- ✓ Kişisel koruyucuların uygun olmaması,
- ✓ Kaygan ve/veya pürüzlü zemin,
- ✓ Düzensiz ve bakımsız çalışma ortamı,
- ✓ Uygun olmayan makine koruyucuları.

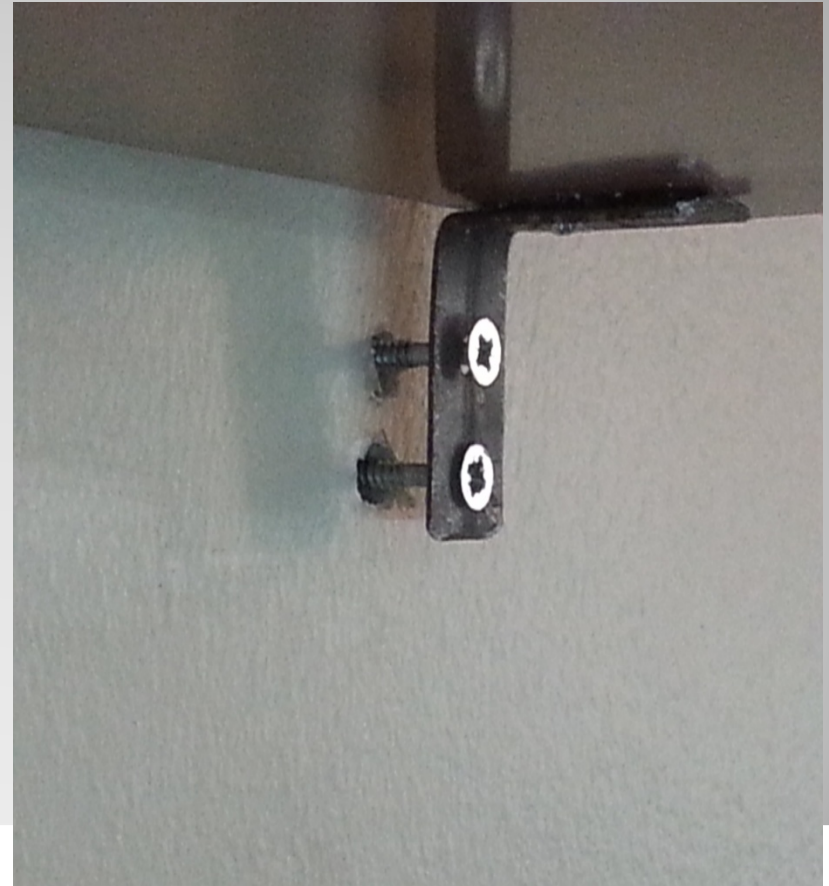
Ramak Kala Olay

- ✓ İşyerinde meydana gelen, çalışanı, işyerini ya da iş ekipmanını zarara uğratma potansiyeli olduğu halde zarara uğratmayan olaydır.

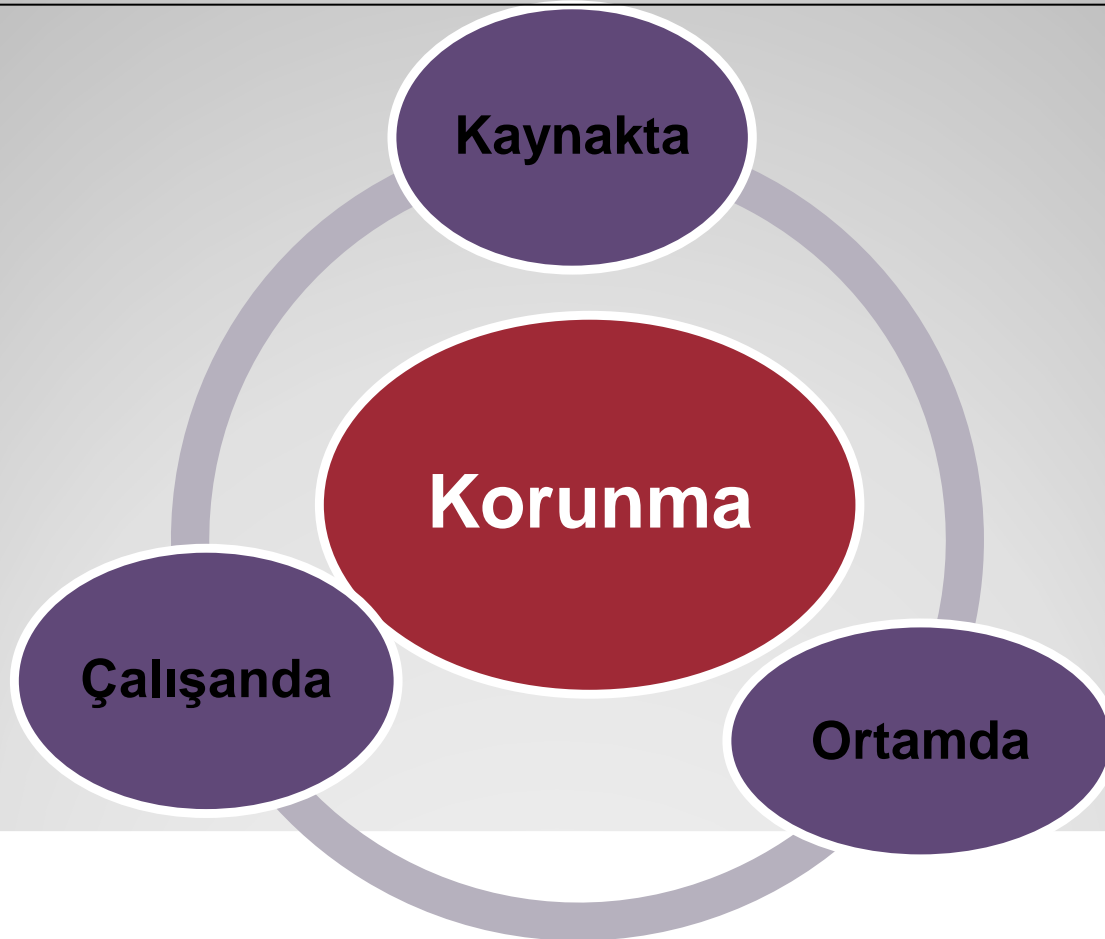
Ramak Kaza Olay Örneği

Ramak Kala Olay Sonrası DÖF Örneği

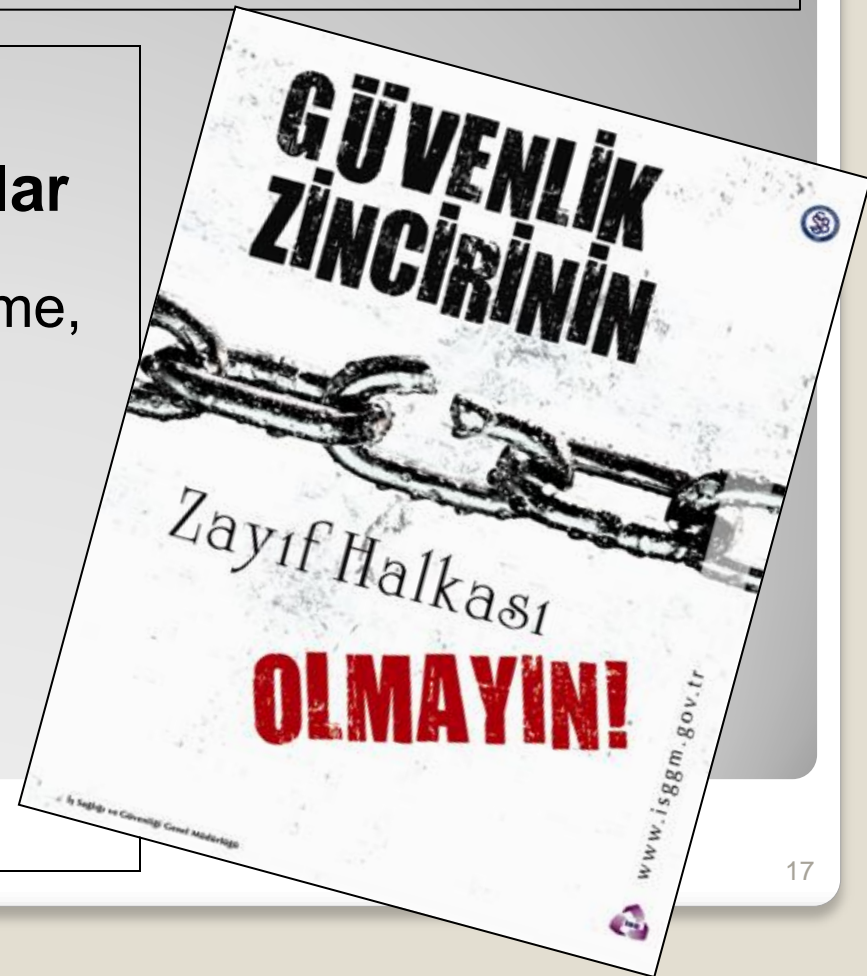
Korunma

İş Kazalarından Korunma Uygulamaları -1

Kaynağa Yönelik Uygulamalar

- ✓ Tehlike oluşmadan bertaraf etme,
- ✓ İkame etme.

İş Kazalarından Korunma Uygulamaları -2

Ortama Yönelik Uygulamalar

- ✓ Mühendislik önlemleri,
- ✓ İşyeri risk etmenlerinin ölçümü ve kontrol altına alınması,
- ✓ Organizasyonel düzenlemeler.

İş Kazalarından Korunma Uygulamaları -3

Çalışana Yönelik Uygulamalar

- ✓ İşe uygun personel seçimi, eğitimi ve denetim,
- ✓ İşe giriş muayeneleri,
- ✓ Periyodik muayeneler,
- ✓ Kişisel koruyucu donanımlar kullanmak.

İş Kazası Bildirimi -1

- ✓ **İşveren**, bütün iş kazalarının ve meslek hastalıklarının kaydını tutmalı, gerekli incelemeleri yaparak bunlar ile ilgili raporları düzenlemeli,
- ✓ İşyerinde meydana gelen ancak yaralanma veya ölüme neden olmadığı halde işyeri ya da iş ekipmanının zarara uğramasına yol açan veya çalışan, işyeri ya da iş ekipmanını zarara uğratma potansiyeli olan olayları inceleyerek bunlar ile ilgili raporları düzenlemeli,

İş Kazası Bildirimi -2

İşveren,

- ✓ İş kazalarını kazadan sonraki 3 (üç) iş günü içinde,
- ✓ Sağlık hizmeti sunucuları veya işyeri hekimi tarafından kendisine bildirilen meslek hastalıklarını öğrendiği tarihten itibaren 3 (üç) iş günü içinde bildirir.

İş Kazası Bildirimi -3

- ✓ Sağlık hizmeti sunucuları kendilerine intikal eden iş kazalarını, yetkilendirilen **sağlık hizmeti sunucuları** ise meslek hastalığı tanısı koydukları vakaları en **geç 10 (on) gün** içinde **Sosyal Güvenlik Kurumu**'na bildirir.

İş Kazası Sonrası Uygulama Örneği

Delici kesici delici alet yaralanmasında uygulama hataları;

- ✓ Kesici aletin monte edilmesi ya da çıkarılması,
- ✓ Aletin ekip içinde taşınması,
- ✓ Aletin kullanımı,
- ✓ İğne kapaklarının kapatılması,
- ✓ Aletlerin atık kutularına atılması sırasında
- ✓ Yönetmeliğe uygun olmayan tıbbi atık kutularının kullanılması

Delici Kesici Alet Yaralanmalarında

- ✓ Yaralanan bölgeyi su ve sabun ile temizlemeli,
- ✓ Yaralı bölgeyi dezenfektan veya %20-30 alkollü solüsyon ile temizlemeli,
- ✓ İmmunglobulin, interferon, aşılama uygulanmalı.

DKA Yaralanmalarına Karşı Alınması Gereken Önlemler -1

- ✓ **İşe giriş ve periyodik muayeneler:** Çalışanın tıbbi anamnezi, fizik muayenesi ve tahlil- tetkikleri
- ✓ **Aşılama:** Çalışanların tıbbi anamnez ve tetkik sonuçlarına göre Hepatit B aşısının yapılması
- ✓ **Eğitim:** Tüm çalışanlara Biyolojik Risk Etmenleri ve Hastalıklardan Korunma Prensipleri eğitimlerinin verilmesi

DKA Yaralanmalarına Karşı Alınması Gereken Önlemler -2

- ✓ **El Yıkama:** Çalışanlara verilen İSG eğitimlerinde el yıkamanın önemi üzerinde durulması
- ✓ **Tıbbi Atık Yönetimi:** Tıbbi atık yönetiminden sorumlu olan çalışanların belirlenerek tıbbi atık ile ilgili eğitimlerin alınmasının sağlanması (Tıbbi Atık Eğitimi - Çevre ve Şehircilik Bakanlığı)

DKA Yaralanmalarına Karşı Alınması Gereken Önlemler -3

Koruyucu Ekipman Kullanımı:

- ✓ Eldiven,
- ✓ Maske,
- ✓ Göz-yüz Koruyucu,
- ✓ Önlük,
- ✓ Delinmeye Dirençli Tıbbi Atık Kutusunun sağlanması

DKA Yaralanmalarına Karşı Alınması Gereken Önlemler -4

- ✓ **İşyerlerinde temizlik, dezenfeksiyon ve sterilizasyonun sağlanması**
- ✓ **Bilgilendirme:**
Güvenli Enjeksiyon Uygulamaları
DKA Yaralanmalarında İzlemi hakkında tüm çalışanların bilgilendirilmesi

İş Kazası Bildirimi

- ✓ Delici kesici alet yaralanması sonrasında iş kazası **3 (üç) iş günü içinde** SGK Meslek Hastalıkları ve İş Kazası Bildirim Formu ile SGK'ya bildirilir.

İş Kazalarının Maliyeti -1

- ✓ İş kazalarının ve meslek hastalıklarının toplam maliyetlerinin; bir ülkenin gayri safi milli hâsılasının (GSMH) %1-3'ü arasında değiştiği bildirilmiştir.

İş Kazalarının Maliyeti -2

A) Doğrudan

- ✓ Tedavi giderleri,
- ✓ Çalışanlara yapılan ödemeler,
- ✓ İş Göremezlik Ödeneği,
- ✓ Cenaze Giderleri,
- ✓ Ölüm Aylığı,
- ✓ Cezai Ödemeler,
- ✓ Evlenme Ödeneği,
- ✓ Tazminatlar,
- ✓ Yönetim giderleri vb.

B) Dolaylı

- ✓ İşgücü kayıpları,
- ✓ Üretim Kayıpları,
- ✓ Siparişlerin Zamanında Karşılanamamasından Doğan Kayıplar,
- ✓ Adli ve İdari Soruşturma Masrafları,
- ✓ Firmanın prestij kaybı vb.

Özet

- ✓ İş kazası bildirimini hangi kuruma ve ne kadar süre içinde yapılır?
- ✓ “Ramak Kala Olay” nedir?